

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 183/07-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., P., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 172/2002, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2007 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 172/2002.

V sťažnosti sa okrem iného uvádza:

„Návrh na začatie konania na Okresnom súde v Prešove som podala dňa 10. 04. 2002 a predmetné konanie je vedené pod spis. zn. 12 C/172/2002 vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Predmetné konanie trvá už vyše päť rokov a doteraz nebolo právoplatne ukončené. Pred súdnym konaním som vyzvala žalovaných o mimosúdne vysporiadanie podielového spoluvlastníctva. Prvé konanie na Okresnom súde bolo asi v roku 2004, na tvári miesta bola vykonaná ohliadka predmetnej nehnuteľnosti a tiež nariadené znalecké dokazovanie. Bol stanovený súdny znalec. Na základe znaleckého posudku bol dňa 09. 02. 2006 vydaný rozsudok Okresného súdu v Prešove. Proti rozhodnutiu bolo podané odvolanie na Krajský súd v Prešove.“

Sťažovateľka zastáva názor, že okresný súd „nepostupuje v konaní zákonným spôsobom a v jeho postupe“ vidí zbytočné prietahy v konaní. Preto navrhla ústavnému súdu, aby po predbežnom prerokovaní veci prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom vyslovil, že:

„1. Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod spis. zn. 16 C 193/1997 porušil základné právo sťažovateľov, aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Sťažovateľom priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 000,- Sk (slovom: Päťstotisíc slovenských korún), ktoré je im Okresný súd v Prešove povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresnému súdu v Prešove prikazuje, aby v konaní vedenom pod spis. zn. 16 C 193/1997 konal bez zbytočných prietahov.“

Ústavný súd zistil rozpor v označení konania uvedenom v texte sťažnosti (sp. zn. 12 C 172/2002) a označení konania uvedenom v petite sťažnosti (sp. zn. 16 C 193/1997).

Z informácie okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vedeného okresným súdom

pod sp. zn. 12 C 172/2002. V konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16 C 193/1997 (konanie o neplatnosť kúpnej zmluvy) sťažovateľka nie je jeho účastníčkou.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy,

ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 172/2002.

Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd 9. februára 2006 rozhodol v merite veci. V dôsledku podaného odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu v napadnutom konaní bol predmetný spis spolu s opravným prostriedkom predložený 4. mája 2006 na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“). Krajský súd 16. októbra 2006 vrátil spis okresnému súdu na rozhodnutie o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd 15. novembra 2006 rozhodol o tejto žiadosti a spis 28. novembra 2006 opätovne predložil odvolaciemu súdu, kde sa nachádza v čase predbežného prerokovania sťažnosti bez rozhodnutia o odvolaní.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. IV. ÚS 59/03).

Vydaním prvostupňového rozhodnutia a jeho doručením okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty

sťažovateľky. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto možno posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľky skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Vo veci samej už okresný súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol konať, pretože spis sa v tom čase nachádzal na krajskom súde.

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovateľka namietala prieťahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nekonal.

Ústavný súd v tejto spojitosti poznamenáva, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľka mohla brániť do vydania prvostupňového rozhodnutia okresným súdom podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (29. júna 2007) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľkou označené základné právo. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu prebiehalo už vo veci sťažovateľky odvolacie konanie na krajskom súde.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (v petite sťažnosti) nerozhodoval.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľku na odstránenie nedostatku jej sťažnosti spočívajúcom v uvedenom rozpore v označení namietaného konania, ktorá navyše v predloženej podobe neobsahovala ani náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 a 2 a § 50 zákona o ústavnom súde, pretože zjavnú neopodstatnenosť nemožno odstrániť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. augusta 2007